LUND UNIVERSITY

Remissvar: Grönboken från kommissionen om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag, Ju2010/6021/L2

Lidgard, Hans Henrik

2010

Link to publication

Citation for published version (APA):
Lidgard, H. H. (2010). Remissvar: Grönboken från kommissionen om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag, Ju2010/6021/L2.

Total number of authors:
1

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Download date: 17. Dec. 2025

2010-11-15 Dnr LUR 2010/64

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Hans Henrik Lidgard
Universitetslektor Patrik Lindskoug

Remiss: Grönboken från kommissionen om politiska alternativ för främjande av en europeisk avtalsrätt för konsumenter och företag

Ju2010/6021/L2

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerade promemoria, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professor Hans Henrik Lidgard och universitetslektor Patrik Lindskoug.

Avtalsrätten har närmast indirekt berörts av det europeiska samarbetet genom t.ex. särskilda direktiv om skydd av konsumenter. En harmonisering av grundläggande avtalsrättsliga principer har fallit utanför kärnverksamheten. Likväl har grytan hållits kokande genom åren. Såväl kommissionen som fristående akademiska grupperingar har insett betydelsen för den inre marknadens funktion av att avtalsreglerna harmoniseras. Olika planer och diskussionsförslag har presenterats och Kommissionens Grönbok tar nu ytterligare steg på den vägen och presenterar alternativa angreppssätt.

Juridiska fakultetsstyrelsen instämmer i behovet av en fortgående harmonisering på avtalsrättens område. Det är närmast en taktisk fråga att bestämma det lämpligaste sättet att gå fram utan att stöta på alltför svårforcerade hinder. I sin bedömning inspireras fakultetsstyrelsen av de framgångar som harmonisering av immaterialrättsliga bestämmelser rönt och förespråkar en liknande steg för steg reformering av avtalsrätten. Inte minst Sverige, med en ålderdomlig lagstiftning som knappast kan anses fullt anpassad till moderna transaktionsmönster, kan dra fördelar av en europeisk samordning.

Oavsett vilken rättsakt som slutligen väljs förespråkar fakultetsstyrelsen ett offentliggörande av expertgruppens resultat enligt alternativ 1 i Grönbokens avsnitt 4.1. Det skapar transparens i processen och expertgruppens analyser och kommentarer får betydelse för efterföljande harmoniseringsinitiativ.

Som ovan angetts ser fakultetsstyrelsen att förändringar genomförs steg för steg. Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning är, vid sidan av ett offentliggörande av expertgruppens arbete, en bred minimiharmonisering av nationell lagstiftning på mindre kontroversiella områden ett lämpligt första steg. Parallellt med ett sådant

Postadress Box 207 221 00 Lund *Besöksadress* Lilla Gråbrödersgatan 4 *Telefon dir* 046-222 11 29, *växel* 046-222 00 00
Telefax 046- 222 11 61 *E-post* hans_henrik.lidgard@jur.lu.se *Internet* http://www.jur.lu.se

agerande kan gemenskapen med fördel anta en europeisk modellag, som kompletterar den nationella lagstiftningen. Denna kan i första hand komma i tillämpning genom kommersiella parter aktivt väljer att följa EU-lagen framför att behöva söka tveksamma kompromisser i tredje lands lag. Det borde också kunna övervägas att ge lagen tillämpning vid mellanstatliga transaktioner i vilka parterna inte uttryckligen hänvisat till speciell lagstiftning.

Med dessa bägge åtgärder skulle snabbt en ökad förståelse uppstå för den gemenskapsrättsliga regleringen, som successivt skulle öka möjligheterna till fortsatt harmonisering av de nationella reglerna och kanske på sikt avskaffande av desamma. Fakultetsstyrelsen instämmer i att gemenskapsrättsliga regler måste vara moderna, rättssäkra, tydliga, användarvänliga, enkelt tillgängliga och bygga på gemensamma rättsprinciper och ett starkt konsumentskydd.

Rörande frågan om rättsaktens tillämpningsområde förordar fakultetsstyrelsen inledningsvis en uppdelning av bestämmelserna så att kommersiella avtal behandlas för sig och konsumentavtal för sig. Detta hindrar inte i sig att grundläggande bestämmelser är desamma för de respektive transaktionerna, men fördelen med en uppdelning består i att de rättskrav som redan nu skiljer sig åt mellan de respektive transaktionerna tydliggörs och blir mer lättöverskådliga.

Vidare ser fakultetsstyrelsen positivt på tanken om att en eventuell framtida rättsakt omfattar såväl gränsöverskridande som inhemska avtal. Därmed undviks otillbörlig forum shopping. Den avtalsfrihet som fortsatt måste få råda för kommersiella avtal gör frågan mindre väsentlig på detta område, men även här är en rättsakt för såväl gränsöverskridande som inhemska avtal att föredra.

Fakultetsstyrelsen ser inga fördelar med att skapa en särskild rättsakt för online-miljön eller distansavtal i övrigt. En sådan kan, förutom den förvirring som lätt följer i dess kölvatten, leda till regelkollisioner i takt med att tekniska framsteg skapar nya transaktionsmönster.

Rörande frågan om rättsaktens materiella tillämpningsområde ser fakultetsstyrelsen i ett längre perspektiv positivt på arbetet med att skapa ett brett sådant. Inledningsvis – i enlighet med ”steg för steg” filosofin – bör mot bakgrund av medlemsstaternas divergerande rättsuppfattningar en viss realism tillåtas råda. Fokus bör i första hand läggas på områden som omfattar de centrala delarna av den allmänna avtalsrätten. Först när enighet på detta område etablerats bör arbetet med harmonisering av områden som utomobligatoriskt ansvar, äganderättens övergång och andra sakrättsliga aspekter inledas.

Sammanfattningsvis förordar Juridiska fakultetsstyrelsen således en fortsatt stegvis harmonisering av avtalsrätten på ett sätt som på sikt leder till en enhetlig europeisk rättsordning.

Lund som ovan
enligt delegation

Hans Henrik Lidgard Patrik Lindskoug